

TISZAVIDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellem részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetéseket, hirdetésményeket intézendők.

A csöndes.

Nem arról a busmagyar nótáról lé-
szem szó, melyet a more húz az ittas
ember fülebe — olyan meghatóan,
hogy szinte megesik rajta a szive. Ám-
bátor az a másik, még ha szerencsé-
vel jár is, inkább szomorúságra, mint
öröme adhat okot.

A munka nemesít, a munkának pe-
dig legnagyobb ellensége a kártya. Az
a harminczkét és több rétű biblia sok
bajt, szerencsétlenséget okozott már.
De nem az egyesek bajáról akarok itt
beszélni. A kártyán tönkrementek száma
ugyan sajnos, elég nagy, de általános-
ságban ez nem érdekel, mert hiszen
ez a maguk baja. A ki elveszti vagy-
nát a kártyán, szánakozásra csöppet
sem érdemes. Nem veszem hát tekin-
tetbe ezt a legrosszabb esélyt, mert ez
a büntető nemezis igazsága, mely ha
elrettentő például szolgálna, éppen üd-
vösnek volna mondható.

Rosz, hogy a kártyázás következmé-
nye nem mindig ilyen súlyos, mert
ha így volna, bizvást lehetne remélni,
hogy a kártyának rövidesen ezredrészt
hive se maradna.

Pedig hát bizony kártyáznak ám
Magyarországon szépen, otthon, ven-
dégloben, kávéházban délelőtt is, dél-
után is, de különösen éjjel. A ki pedig
nappal kártyázik, az alatt nem dolgo-
zik — az bizonyos; a ki meg kártya-

asztalnál virrasztja az éjjelt — az nem
alszik, s hogy a ki nem alszik, nem
végezheti nyugodt elmével, ujult friss
erővel a nap teendőit az se szorul bi-
zonyításra.

Ugy vagyunk a kártyával, mint az
ópiummal. Csekély mértékben nem
árt, mértéktelen élvezete azonban ha-
lált okoz.

Aki feltalálta a kártyát (hogy az Is-
ten feledkezzék meg róla!) valószínű-
leg csak szórakozásra szánta, az em-
berek azonban rablásra használják,
ritkábban pénz, de mindig időrablásra.

Azt hiszem jó volna odahatni, hogy
kevesebbet kártyázzanak hazánkban,
legalább nemzetgazdasági szempontból.
Sok értékes munkaerővész el a kártya
posványában, sok tehetség marad el a
„csöndes“-ben.

Különösen törekedni kellene, hogy
vidékeken a kártyát pótló nemesebb
szórakozást lehessen találni. A társas
körökben eszmecserékre alkalmas kér-
déseket kellene felvetni: a magyar szí-
vesen politizál, csaknem olyan szíve-
sen, a hogy kártyázik. Gyakrabban
kellene felolvasásokkal vegyes mulatsá-
gokat rendezni. Felolvasó akad mindig;
van elég ambiciózus ember a fővá-
rosban is, a vidéken is, aki szívesen
hallgattatja termékeit. A színügyet is
melegebb pártfogásban lehetne részesí-
teni, hogy több legyen a szini előadás.

Ahol nincsen színész, akad mindig di-
letáns.

Mert a ki politizál, felolvasást hall-
gat vagy nézi a szini előadást: bizo-
nyára nem kártyázik az alatt: és ezt
az időt — ha egyelőre többet nem is
— bizonyosan megvontuk a kártyától.

Kell már valamit tenni a kártyázás
ellen. A törvény megtette a magáét a
hazard játékok eltiltásával, noha igaz,
hogy kissé szigorubbán lehetne végre-
hajtani. Többet a törvény a személyes
szabadság megsértése nélkül, nem te-
het. A társadalom föladata a mód fö-
lött elharapódzott bajt csökkenteni.

Első sorban a társas körökre várna
a feladat, hogy az iniciatívát megra-
gadják. Hiszen a társaskörök képezik
a vidék társadalmi életének lüktető
erét. Sok hasznos kezdeményezés in-
dult ki már belőlük s közös akarattal,
vállvetett munkával sok szép sikert
értek már el.

Vegyék fel erős szándékkal a jelszót:
„Kártyázzunk kevesebbet!“ és hasz-
náljanak fel minden alkalmat, hogy ezt
a jelszót diadalra juttassák!

Bizonyára hasznos dolgot fognak
végezni.

— ö — n.

Népbankok.

Szerencsésen elérkeztünk volna odáig,
hogy a közjogi kérdések feszegetése helyett
immár mindinkább a közgazdasági kérdések
nyomulnak előtérbe Előszóval hangoz-

A TISZAVIDEK TARCZAJA.

Őszi tájon.

Zörög már a haraszt... hideg őszi szél fű...
Még a fecske madár —
Haladó virágok halnak el a réten
Sűrű vándor felhők uszkálnak az égen
Bágyadt a napsugár...

Nem bűg a vadgulyomb lombos erdő árnyán,
Fészke ki van szeáve;
Lassabban ereget a mezők patakja
Csevegő hajúit fakó lom takarja
Elment minden kedve...

Vig pezsgő élettől, aratók dalától
Megfosztva lett a táj —
Elhal a dol, virág, vidám munkás népe
Azért oly szomorú, bánatos a képe
Szive is azért fáj...

Oh, ne fájjon szived! hisz így is szeretnek
Szeretünk oly sokan!
Felkeresünk most is, kik szintén vesztettünk
Kikben fáj a lélek, mert egykor szerettünk
S élünk boldogtalan...

Oh, ne fájjon szived: mert végre virágidát
A tavasz kihajtja,
De a mi lelünknek vesztett ifjúságát,
Eltűnt örömeink édes boldogságát
Semmi meg nem adja.

Fülei Szántó Lajos.

Utolsó fegyvergyakorlatom.

El voltunk még készülve három napi ke-
serves hadjáratra, a fáradságnak, a verité-
kes menetelésnek, támadásnak és védeke-
zésnek, nagy munkájára, — mikor jött a
rettenetes hír, hogy jó királyasszonyunk
nincs többé! Isten tudja, milyen az a ka-
tonaszív! Ime lefujtak nekünk, nincs egyéb
dolgunk, jöhettünk haza családunk körébe,
— s mégis mindannyian azt mondottuk:
— Inkább még két hétig, sőt tovább is
maradtunk volna, csak ne jött volna ez a
gyász eset!

Ezt mondottuk szeptember 11-én nemcsak
mi, a tisztikarban, hanem a legénység is, a
hires, nevezetes, vitéz Mollináry-ezredben.

Képzelték, hogy nincs okunk örülni an-
nak, hogy így lett vége a hadgyakorlatnak.
Pedig a laikus embernek hozzávetőleges
fogalma sincs arról, hogy mennyit szenved
a nagy hadgyakorlatok alatt a katona, tiszt
és legénység egyaránt, különösen ha még a
nap is hozzájárul pokoli forrósággal, rette-
netesen izzasztó, csaknem pörkölő sugarával.

Nekem ez volt utolsó hadgyakorlatom.
Most, hogy vége van, — Isten ucsse! —
fáj a szívem, hogy nem lesz több részem a
nemes bajtársi munkában, melyben tisztár-
saimmal olyan vidám napokat töltöttem.

Megkísértem egy halovány képét adni a
hadgyakorlatnak.

Augusztus 18-án vonultam be Kecskemétre
a Mollináry-ezredhez. Ünneppéggel kezdődött
a dolog; Felséges urunk es királyunk szü-
letése napját ültük emelkedett szellemben
vidám lakomával, melyen volt alkalmam
megismerkedni a tisztikar új tagjaival.

Alaposan megváltozott a tisztikar képe
néhány év alatt. Új alakokat láttam a baj-
társak között, kik valamennyien intelligens
emberek és kitűnő katonák. Különösen ne-
kem szerencsém volt föllebbvalóimban a leg-
nemesebb bajtársakat megismerhetni. Rend-
kívül eiragadó modoru szívélyes ember Gaál
ezredes ezredparancsnok, akit tisztjei való-
ságos gyermeki szeretettel vesznek körül;
Rizzardi alezredes a III zászlóalj parancs-
noka a legszigorubb katona, de igen derék,
és barátságos férfiú; nagyon szíves viszony-
ban voltam a X. század kitűnő vezetőjével,
Plescher kapitánnyal is, akiknek emlékét
magammal hoztam a polgári életbe is és
mindig tisztelni fogom.

De szóljunk a hadgyakorlatról!

Aki nem volt katona, nem érti meg azt,
amin mi többször keresztülmentünk. Bea-
nunk tisztokban meg volt az energia, hogy
példát adjunk a legénységnek, a derék ma-
gyar legénység pedig erőt merített abból,
hogy „hát a tiszturak se pihennek most
kanapén!“

Keserves egy „strapa“ volt a mi bakáink
nyelvén szólva.

tatják, hogy a jelenlegi nyomasztó közgazdasági helyzetet a technika hatalmas vívmányaival dolgozó nagy ipar és a szerte-elterjedt felhalmozódó tőke idézték elő, melyekkel szemben a kis kereskedő tehetetlenül vergődik.

Ez a feifogás relativ értékű, mert a viszonyok gyökeres megváltozása egyedül a nép helyes vezetésétől és tanításától függ. Azok a kik unatlan a takarékpénztárak drága hitelnyújtása ellen dörögnek, egyszerűen nincsenek tisztában azok hivatása felül. Mert igaz ugyan, hogy pl. 1897-ben az országban működő takarékpénztárak közül 415 8-10% kamatot szedtek a kölcsönök után, sőt akadt 250 olyan, melyek még jelzálog-kölcsönök után is 8%-ot szedtek, de viszont 540 takarékpénztár 5%-kal, 112 6 százalékkal és 138 5-7 százalékkal kamatoztatta a betéteket, a tőketulajdonosok pressiója következtében. Ilyen körülmények között olcsó hitelnyújtásról természetesen szó se lehet.

A kis emberek ennek dacára kénytelenek drága kölcsönöket igénybe venni, mert hiszen az eszközökben nem igen válogathatnak, ha aztán ehhez hozzávesszük, hogy a hitelt gyakran indokolatlanul csupán fogyasztási s nem indokolt gazdasági vagy az anyagi jólét tényleges emelése céljából veszik igénybe, jutunk a mai kritikus helyzet nyitjára.

A népek önmagát kell szerveznie s helyes vezetéssel szükséges felelősség érzetét felkelteni, önállóságát fejleszteni. Önmaguktól kell megismerniök, hogy a hitel csak akkor üdvös, ha olcsó és gyümölcsözően használtatik fel, valamint hogy jó eleve jövedelmükhez mérjék a kölcsön kamatos visszafizetésének lehetőségét.

Ezek elérésére önkéntelenül kínálkozik a szövetkezeti alapon létesített népbankok eszméje, melyeknek közvetlen célja a reud, a takarékoskodás és a munkaszeretet általánosítása, nemkülönben a nép jólétének fokozása. A szövetkezeti eszme hazánkban csak lassan bír gyökeret verni, a mi nek oka abban keresendő, hogy az új szövetkezetek a már meglévő hatalmas pénzüzetekkel és takarékpénztárakkal szemben nem bírnak megizmosodni s az azok által üzleti, illetve forgó tőkére szükségelt kölcsönöket drágán kapják, úgy hogy a tagok hiteligényei alig számbavehetően elégítettnek ki kedvezőbbben.

Gátló akadály volt az is a szövetkezetek terjedésében, hogy a kis iparosok önállóságukat féltették a szövetkezés keretében, a mint hogy — valjuk be nyiltan — akárhányszor a féltékenység és kenyéririgység is közrejátszott a népbankok és szövetkezeti tervek meghíusításában. Ezzel szemben a kisgazdák körében nem hóditha-

tott a népbankok eszméje azért, mivel azok hosszú lejáratu, szinte járadékszerű kölcsönöket csekély anyagi erejük miatt nem nyújthattak. Már pedig jelzálogkölcsönök — s ez leggyakrabban hitelnyújtás feltétele — csakis hosszú lejáratuál bírhat értékkel a gazdára.

A szövetkezetek fenti hiányosságát, vagyis a forgó illetőleg üzleti tőke hiányát igyekeznek megszüntetni a gróf Károlyi Sándor által alapított „A hazai szövetkezetek központi intézete.” Hogy mily üdvös és eredményes missiót teljesítenek pl. a gr. Károlyi-féle szövetkezetek, bizonyítja, hogy a kötelekben levő 370 népbank és hitelszövetkezet az elmúlt évben 47 274 váltót számított le 19 870 507 frt értékben, míg az összes pénzüzleti forgalom 89,580.000 frtra rugott.

Már most ha tekintetbe vesszük, hogy e szövetkezeteknél a kiküldött végrehajtó bizottság által kinyilatkoztatott az az elv iránt adó, hogy a szövetkezet kebelébe csak olyan egyének vehetők fel, akik úgy becsülteességükkel, mint józanságuk és munkásságuknál fogva megis érdemlik azt; itélhetjük meg kellőképpen, hogy derék és igyekvő embereket mentettek meg a népbankok az anyagi romlástól.

A hazai szövetkezetek központi intézete t. i. ha valamely községben 40-50 tag 100 drb 25 frtos üzletrészt jegyez, s ha pl. a tagok az általuk jegyzett üzletrészek értékének még kétszereséig vállalnak felelősséget, akkor rögtön ad már 5-6000 frtnyi kölcsönt 5-5.5 százalékkal mellet, melyt aztán 1 százalékuji nyereséggel értékesíthetnek a tagok között. Ez az 1 százalék a kezelési költségek fedezésére, az üzletrész osztalékának növelésére, vagy pedig a tartalék alap dotálására fordítható.

Nagyrészt ezeknek az elveknek a figyelembe vételével készült a tárgyalás alatt lévő szövetkezeti törvényjavaslat is azzal a különbséggel, hogy a törvény értelmében alakítandó központi hitelszövetkezet üzleti koronával járul. Ezzel szemben ellenőrzési jogot gyakorol, mikor is visszavonul, hogy a teret az egyedül illetékes tényezőnek, a társadalomnak átengedje.

Megnyugvással látjuk ezekből, hogy a szövetkezetek életképes fejlődése immár biztosítottnak tekinthető s meggyőződésünk, hogy a nyomában járó nagyszerű eredmények sem fognak elmaradni. Ha valahol, úgy nálunk fokozott szükség van erre, mert hiszen a kis emberek kellő támasz hiányában már már az anyagi romlás szélén állanak. A szövetkezeti eszme diadalmaskodásával meg lesznek alapíthatók a különféle népbankok és szövetkezetek. — Ekkor, de csakis ebben az esetben vehetjük fel eredményesen a harcot a szocializmus romboló

pusztításai ellen, szilárd kitartással haladva azon az uton, melyet Schulze Delitzsch és Raiffeisen, a szövetkezeti eszme lelki apostola, Lassalel, a szocializmus predikátorával szemben vívott nagy harcokban élesen jelölték ki.

UJDONSÁGOK

— **Közigazgatási bizottság.** Csurgóvármegye közigazgatási bizottsága e hó 11-én tartja decemberhavi reudes ülését. Ugyanezen nap pedig délután a fegyelmi választmány ülésé. E vármegyei közgyűlésen fog betöltetui a Tasnády Imre dr. távozása folytán megüresedett alszolgabírói állás is. Ezt értesültünk, eddig két pályázati kérvény nyújtott be az alispáni hivatalhoz a szolgabírói állás eluyerése iránt.

— **Uj plébános Csanyon.** A f. évi márczius hó 1-én Kardoss János halálával megüresedett csanyi plébánia még csak a mult hó végén lett betöltve, hová a vallás- és közoktatás ügyi minister Varga Mihály váci székesegyházi karkáplánt nevezte ki. A plébános új állását elfoglalta, mult vasárnap pedig beköszöntő beszédjét megtartotta. Megható volt László Gaspár kántor saját szerzeményü alkalmi éneke, mely igen kellemesen hatott a nagy számú hívőkre. A volt adminisztrátor, Matzenauer Oszkár, ki püspöki ceremóniarussá neveztetett ki, mult hó 28-án távozott Csauról, kitől a csanyiak alig tudtak megválni. Kilencz hónap atatr, míg ott működött, úgy megszerették a fiatal, tevékeny és buzgó papot, hogy az utóbbi napokban seregestől jöttek hozzá a hívek, hogy tőle szívélyes bucsút vegyenek s bizony nemcsak egy híve mondta könnyes szemmel az „Isten hozádott!”

— **Fasítás.** Előljároságunk intézkedése folytán a községháza előtti tér élő fákkal való beültetését az elmúlt héten megkezdették. A mostani egy sor élőfák vonalával párhuzamos vonalban még két sor fát helyeznek el. Előljároságunk igen helyesen cselekedett, midőn a városház előtti térnek befásítását határozta el, és pedig kettős okból, először szépségérti szempontból, másodsorban pedig a meleg nyári napokban itt gyülekezni szokott közönségnek hős árnyékkal fognak jó szolgálatot tenni a még lombtalau fiatal facsemeték.

— **Ármentesítő társulati közgyűlés.** A csurgó-sövényházi ármentesítő és belvizszabályozó társulat f. évi d-czember hó 29-án d. e. 10 órai kezdettel a községháza tanács-termében közgyűlést tart. A közgyűlés igen fontos ügyben fog ez alkalommal határozni: a belvizek levezetése ügyében. A tervezett levezető csatorna, mely az egész külhatárt átszeli, mintegy 160 000 frt költséggel volna létesíthető, mely összeg a most teljesen hasz-

Unalmas volna elsorolni mindezt az apró lékos fáradalmat, a minek ki voltunk téve. Csak egy pár adatot a nagyjából.

Augusztus 19-től, szeptemb. 10-éig 558 640 lépést tettünk meg. Az én pontos lépésmérőm nem téved, tehát több mint négyszáznegyven kilométert gyalogoltunk.

Voltak napok, a mikor aránylag rövid időn belül roppant munkát végeztünk; például 31-én este 11 órától (éjjeli gyakorlat) reggel 8 óráig 50.000 lépést tettünk; 5-én Vadkertről Kiskőrösre marsoltunk nagy divízió gyakorlat keretében s reggel 5 órától d. u. fél négyig tettünk 54 000 lépést aztán Izsákról Szabadszállásra 62 000 lépést.

Képzeltető hogy egy ilyen mars után jól esnék a pihenés, de többször nincs benne köszönet, a mit kapunk. A tanyákon a legborzasztóbb kényelmetlenségben töltöttünk néhány éjszakát. Így szeptember 6-án a tisztikarból többen egy padláson húzódtunk meg az egyik tanyán. Ha angyalok trombitáltak volna a fülünkbe, akkor is elaludtunk volna, olyan kimerültek voltunk.

De jött egy hatalmas ellenség, mely elől megfutottunk!

Alig huynak le ugyanis a szemünket, tömérdek egér lepott el bennünket a sötétben. Lehetett ott néhány darab czinczögő jószág, mely belevetette magát a tukánk redőibe s mindenüvé. Manlicher golyók záporától nem

menekültünk volna olyan fejvesztve, mint az egerek elől. Odakünn a szabadban egy óra kellett, míg megszabadultunk a félelmes bestiáktól.

Aztán a pusztá földön, tömérdek csillaggal kivert sötét kék égbolt alatt pihentünk néhány órát.

De a Mollináry ezred sohse vesztette el erejét, éberségét s ept. hó 7-én egész éjszaka előőrson álltunk, feszülten figyelve, hogy hol bukkau ki az ellenség! Hatalni 3 órakor ráuk is tört, de erélyes, hatalmas támadással visszaverük s a Mollináry ezred diadalt aratott. Hogy micsoda intelligens és erős tartásu a mi ezredünk, azt bizonyítja az is, hogy mikor 10 én 40 kilométernyi mars után eldefelliroztunk a hadosztály-, dandár- és ezredparancsuok előtt, a főtisztek a legdicséretőbb szavakkal nyilatkoztak a legénység tartása fölött s ezt a dicséretet külön parancsban is közölték.

Két kemény héti tartottak a nevezetes gyakorlatok. Mindennap meueelés, gyakorlat és többször egy nyomoruságos tanya volt a szállásunk. Megfordultunk Pahi-pusztán, Orgován-csárdán, Soós Ferencz-tanyán, gróf Pejcesevich, gróf Degenfeld-tanyán, Deutsch József tanyán, Löwi Rozália-tanyán. Az utóbbi helyen sok derültséget keltett egy katonavicez.

— Deutsch József eljegyezte Löwi Rozáliát! — mondta valaki, s a tanyákon gyor-

san terjedt a nem éppen jó élcz, sőt némelyek még tanukul hívták az eljegyzéshez gróf Degenfeld és Pejcesevich grótot.

Hát az élcz lehet rossz, de a hangulatunk az ragyogó volt. Ugy falatoztunk mindig, mintha 8 napig nem ettünk volna s a jó kapitányom podgyászából mindig előkerült sült hus, sajt meg jó bor.

— Gyűjön hadnagy ur egy kis frissítőre, erősítsük magunkat! — invitált mindig derék kapitányom. A tisztikar különben mindig olyan briliáns hangulatban volt, hogy káromkodásra ritkán került a sor, hanem annál több képes levelezőlapokat gyártottunk, melyeket az összes tisztek aláírásával küldtük szét családunknak és ismerőseinknek.

Éppen legszebb kifejlesztésben volt a hadgyakorlat, mikor lecsapott a táborunkban, a genfi meréuylet híre. Föllebbvalóink zavarodása, a mi megdöbbenésünk érthető. Egy napig nem tudtuk, hogy mi lesz, aztán megjött a hír, hogy a hadgyakorlatokat be kell szüntetni.

Ezzel a szomorú epizóddal végződött az én utolsó fegyvergyakorlatom.

Egy okkal több, hogy soha el ne felejtsem!

Leopold Gyula.

de feladatunk vizet látni, a lenne becsoldau-
k... Hirdetményt...
... találják az ér-

— **Utánajárás.** A király trónralépésének öt-
... alkalmából Gajári Odón
... mint a vereskereszt-egyesü-
... a III. osztályu vasko
...ományozta. Megemlíjük ez
... 4473-an része-
... nagyobb kitüntetésben. Jel-
... a minőségben levő helyzetünkre,
... magyar hivatalos lap csak 69 kitün-
... közl, míg az osztrák 4404-et. Ilyen
... körülbelül mindenben a két állam
... t.

— **Bába Sándor** szegedi könyv és papir-
... nevével olvasóink bizonyára halot-
... már. — Ez az ur legutóbb Szeged vá-
... volt szerződéses viszonyban: szá-
... a városi nyomtatványokat S mint a
... és V. írja, összejátszott az alszámvevő-
... vel és ezen összejátszás következtében oly
... nyomtatványok után is vett fel pénzt Sze-
... városától, a melyeket tulajdonképen so-
... ha sem szállított. Ilyen manipulációk mel-
... lett a számvevő s Bába 9000 forint erejéig
... károsították meg Szeged városát, a mely az
... eset napfényre jötte után bünvádi feljelen-
... tást tett ellenük. Ezen ügyben a kuriai ítél-
... let is megjött, e szerint Bába Sándort a ku-
... ria egy évi börtönrre ítélte.

— **A jövő év sajtóságai.** A jelen század
... utolsó előtti éve egész sorát mutatja fel a
... naptári sajtóságoknak. Mindenek előtt igazi
... „vasárnapi év” lesz a szó legteljesebb ér-
... telmében, a mennyiben nemcsak vasárnap-
... pal kezdődik, hanem vasárnapokkal is végző-
... dik. Ez okból oly sok vasárnapokat foglal
... magában, a mennyit csak egy esztendő tar-
... talmazhat, t. i. 53-at. A husvét április 2-án,
... a pütkösd pedig május 21-én következik be.
... Mária éjbe menetelekor, úgy lehet, rosz
... idők lesz, miután a három kisasszony nap
... elsejére, t. i. május 11-ére esik. A nagy-
... pénteket március utolsó napjára fogjuk ün-
... nepelni. A korai husvét következtében kurta
... farsanguk lesz, mely összesen 30 napig fog
... tartani, míg az ideai farsang 47 napos volt.
... Az összes vasárnapok és ünnepuapok 74
... napot vesznek igénybe.

— **Kisiklott vonat.** Lapunk zártakor vesz-
... zük a hírt, hogy a Szegedről d. u. 4 óra-
... kor induló 453. sz. u. tehervonat f. hó 9-én
... a félegyházi állomáson a pályatestről lesik-
... lott. A tehervonat több kocsija a sínről
... letérve majdnem teljes roncokban hever a
... pályatest közelében. Emberéletben szeren-
... csétlenség nem esett. A katasztrófa követ-
... keztében a váltó nem volt igazítható s így
... történt, hogy a mi vonatunk csak esti fél
... 9 órára érkezett be állomásunkra.

Henneberg-selyem

45 krajcártól 14 forint 65 krajcárig méterenként
— csak akkor valódi, ha közvetlen gyárain-
... ből rendeltenek, — fekete, fehér, és színes, —
... a legdivatosabb szíves, szín és mintázatban
... Privát-fogyasztóknak postabér és vá-
... mentesen valamint házhoz szállítva,
... mintákat pedig postafordultával küldenek,
... Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k.
... udvari szállító) Zürichben.

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbé-
... lyeg ragasztandó. —

Budapesti levél.

A közeledő karácsonyi ünnepek ismét alkalmul
... szolgálnak, hogy a vidéki közönség figyelmét egyes
... oly szükségletre hívjuk fel, melyeket csakis a fő-
... városban lehet legjobban feltalálni. Első helyen
... Kertész Tódor műiparú raktára (Kristóf-tér, gróf-
... Teleky-palota) karácsony estére alkalmas játé-
... reit és e karácsonyfa-diszítésetek ajánljuk, melyek
... 2,50, 5 és 10 frtos összeállításban, egy dobozban a
... legszebb és leggazdagabb választékot tartalmazza.
... A társasjátékok és játék-asztal kellei, roulett-já-
... ték, sakk, domino, sat.; a társasjátékok könyve, le-
... irás és utasítás 100-nál több társasjátékhoz, kivá-
... natra 25 kr-ért bérmentve megküldeték. Lotto- és
... egyéb játékok; nyereleménytárgyak összeállítás 5.
... 10—20 frt. Fröbel oktató mulató játéka, a leg-
... gazdagabb választékokkal. Játékszerek kis gyerme-
... keknek. A sport- és tornacikkok, vadászfegyverek
... és a vadászat egyéb kellei. Lovagló-eszközök
... Finom bőrárak. Bronz és porcellán díszműárak.
... Iróasztal-kellek. A varrőasztal kellei. Háztartási
... cikkek. Toilett-cikkek. Türelemjátékok. Kedély-
... derítő, meglepő tréfás tárgyak. Könnyen eledhető-
... bűvész-mesterség; mind a leggazdagabbválasztékban
... van raktáron és van bemutatva Kertész Tódor

legújabb árjegyzékében, melyet kívánatra ingyen és
... díjmentesen küld.

A villamvi ágitás rövid néhány év alatt nagy te-
... ret hódított hazánkban; alig van ma már jelentéke-
... nyebb városunk, hol a villamvilágítás bevezetve vagy
... előkészületben ne volna s a vi-amvilágítás fogalma
... a Siemens és Halske részvénytársaság nevével van
... összekötve mindenütt, mert ez készítette a teljesen
... megbízható villamvilágítási berendezéseket mende-
... nütt. De a Siemens és Halske részvénytársaság a
... villamos vasutak készítésében is óriási lépésekkel
... halad előre s Budapest összes vonalainak berende-
... zése után az ország számos városában készített
... villamos vasut közlekedést. Megbízhatóságának és
... elsődrendű tekintélyének bizonyossága az is, hogy
... most Bécs városa köötte meg a szerződést a Sie-
... mens és Halske részvénytársasággal összes lóvasuti
... vonalainak villamos közlekedésre átalakításával.
... Egyelőre 100 km. lesz átalakítva s azután időközön-
... kint 80 kilométerenként az összes vonalak s egyelőre
... 90 kocsi, 2 lóerejű motorral készítették. Az összes
... munkálatok költsége 20 millió frtra rug.

Igen czelszerű karácsonyi ajándékokul alkalmasak
... a Kalderoni és Tarsa társz-r- és látszer raktárában
... (Váci utca 30. és Kishid-utca 8. sz.) igen gazdag
... választékban található rajzeszközök és phisikai esz-
... közök gyűjteménye az ifjuság részére, olcsó árakon.
... Fényképezeti készülékek hölgyek, művészek és
... amatőrök részére. Szemüvegek és orrszíptetők a
... legjobb alakokban, kitűnő üvegekkel forgattak a
... la Pompadour tekősbéka csoportból különféle hoz-
... szuságban. Színházi és tábori látesövek, sat. sat.

A zene tudása ma már általános; az ifjuság mű-
... veli és mint felnőt ember is kedveli a zenét, mert
... az nyújtja a legkellemesebb szórakozást. Karácsonyi
... ajándékuul is igen czelszerű egy hangszer, melyet
... legjobb minőségben és jutányos áron lehet megren-
... delni Barany Dezso műhangszerésznel Budapest,
... Kerepesi ut 57. sz. a Luther-udvar épületében, hol
... a legnagyobb választékban van minden hang-szer
... és zenélmű, különösen ajánljuk a családi, önmű-
... ködös és hajtó hangszereket, az ariston, phönix,
... symphonion, ariosa sat. készítményeket. Barany
... Dezso feltalálója a hegedű-gerendának, mely által
... a legrosszabb hegedű is megjavul és gyönyörű szép
... csengésű hangot nyer. Speczialista hegedű-javítá-
... sokban és saját készítményű hegedűkben. Olasz
... hegedűket nagy választékban tart. Képes árjegyzé-
... ket kívánatra díjmentesen küld. Posta megrende-
... sek a legpontosabban teljesíttetnek.

Egy érdekes esemény a zenevilágból ment végbe
... a napokban Budapest fővárosunkban Ehrbár Frigyes,
... csász. és kir. udvari- és kamara-zongora-gyár, kinek
... zongorái most első helyen állanak, ugyanis magyar-
... hon egyedüli képviselőjét átadta az előkelő magyar
... Heckenast Gusztav zongora-gyári raktárának. — Az
... 1865-ben alapított és minonkor legszolidabb és leg-
... jobb hírnévnek örvendő Heckenast Gusztav czég
... nagyszerű helyiségeiben, Budapest, IV. ker., Gizella-
... ter 2. (Váci-utca sarkán) saját gyártmányok mel-
... lett vannak még egyedül képviselve Schiedmayer és
... fiai, stuttgarteri udvari zongora-gyár (a külföld legjobb
... zongorái), továbbá: Schweighofer, Hoffmann, Derr,
... Proksch, Semid stb. és Thüringia Organ C. harmo-
... nium-gyár főraktára. Midőn örömmel konstataljuk,
... hogy a Heckenast Gusztav czég immár az „Ehrbar”
... zongorák egyedüli árusítója is, mindenkinek ki a
... fővárost meglátogatja, ajánljuk a romák helyiségek-
... ben felállított zongorák, pianinók és harmoniumok
... megtekintését! A czég kívánatra megküldi árjegy-
... zékét.

A konyha mindennél előbbre helyezendő, innen
... nyervén a táplálékot, a legnagyobb ovatosság szük-
... séges, hogy az egészségre annyira káros, sőt vég-
... zetes hatású is lehet a különféle edények használata.
... Ugyanis a rézedény, mely beül cizneze van, a
... folytoros használatban a ciznezés többé kevésbé
... az ételbe olvad, mely után a már sok esetben elő-
... fordult rézmérég (Grüspan) képződik s az ily edé-
... nyekben főzött ételek élvezete után egész család
... életével áldozhat. Eppen így történik ez az email
... vagy nikke zett edényeknél melyek közül az
... előbbi lepattog, az utóbbi lekopik és rozsdásodik.
... A leglelküimeretesebben ajánlható a legelőkelőbb
... szaktekintélyek által elismert, ugy egészségi, mint
... gazdasági szempontból a tiszta nikkel főzödény a
... Krupp Artur-féle Perndorf fémáru-gyár világhírű
... gyártmánya, mely nem oxidálódik, tehát betegséget
... sohasem okozhat. A közeledő karácsonyi idény al-
... kalmából még fe-emlíjük a Berndorf fémáru-gyár
... alpacca ezüst, kina-ezüst- és alpacca asztali kész-
... leteit, evő eszközöket, tea forralókat, kannákat és
... szűrőket, karos gyertyatartókat és egyéb díszműve-
... ket, melyekről díszesen illusztrált árjegyzékét kívá-
... natra díjmentesen megküldi a Berndorf fémáru gyár
... raktára, Budapesten, Váci-utca 25., a Kristóf-tér
... sarkán.

A háztartások egyik legfontosabb czikke a kávé;
... nincsen ma már család, melynek elkerülhetetlen
... szükségletét naponta kétszeri, sőt háromszori élve-
... zését ne képezné a kávé. Sajnos, hogy sok vissza-
... élés történt utóbbi időben ezzel a nagy kelettel
... bíró élelmi czikk-el s a hamisításoknak különféle
... nemei már a nagyközönség előtt is tudvalevők. Ezért
... hívjuk fel t. olvasóink figyelmét egy körülményre,
... mely valódi termékévének jó minőségben és olcsó
... beszerzésére vezet. Belák István fűszerkereskedő
... (Budapest, Rottenbiller-utca 4.) egyenesen a ter-
... melőktől történő bevásárlásai folytán ugy Budape-
... sten, mint fumei raktárában óriási készlettel bír,
... tolyton a legjobb fajtu kávékból s elvámóva és
... bérmentve szállítja a megrendelőknek utánvétellel,
... vagy a pénz előleges beküldése mellett a következő
... árakon: 4 és fél kiló Kuba kávé 6 frt 50 kr., 4 és
... fél kiló Mocca kávé 6 frt 50 kr., 4 és fél kiló Jáva
... kávé 6 frt 50 kr., 4 és fél kiló Gyöngy kávé 6 frt
... 80 kr., 4 és fél kiló Portorico kávé 5 frt 80 kr. s
... egyes fajokat külön vagy egyenesen is küld. A leg-
... jobb minőségű tea is megrendelhető ugyanott, egy
... negyed kiló cs. kev. tea 1 frt 55 kr., egy negyed
... kilo törmelék tea 95 kr.

127
1898 elnöki szám.

Hirdetmény.

A csongrád-sövényházi ármentesítő és belvisszabályzó társulat
... f. é. december hó 28-ik napján
... délelőtt 10 órakor Csongrádon a
... város tanácsstermében

közgyűlést

tart, melyre az érdekelt ártéri bir-
... tokosok ezennel meghívattak.

Tárgyak:

1) Belviz levezető tervezet tárgya-
... lása.

2) Választmányi előterjesztés a
... folyó ügyekről.

Csongrád, 1898. év december
... hó 3-án.

Gr. Degenfeld Lajos

társulati elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

10. §. A közgyűlésen minden 100
... ártéri beeshold tulajdonosa, vagy
... meghatalmazottja egy szavazattal bír;
... a 100 beesholdnál többet képviselő
... ártéri birtokos vagy teljhatalmu
... megbizottaik pedig annyi szavazattal
... bírnak, a hány 100 beesholdas
... részletnek tulajdonosai. — A 100
... beesholdnál kevesebbet képviselő
... birtokosok pedig csoportba állanak
... s megbizottaik által a közgyűlésen
... annyi szavazattal bírnak, a hány 100
... beesholdat ártéri birtokuk öszlete
... képvisel. — Azon esetre pedig ha
... a 100 beesholdnál kevesebbet kép-
... viselő birtokosok önként nem cso-
... portosulnak, a községi előljárásság
... által fönti módon képviseltetnek. —
... A közgyűlésen való megbízás vagy
... meghatalmazás teljhatalmulag s írás-
... ban állítandó ki s a közgyűlés meg-
... nyitása előtt az elnöknek kézbesi-
... tendő és visszavonásig érvényes. Az
... aláírás valódisága két tanu aláírá-
... sával igazolandó.

Fontos mindenkinek!

Egy most szervezkedő első rangú honi
... biztosító-társaság az élet, baleset és
... népbiztosítási üzlet fejlesztésére a város
... és vidékére előnyös feltételek mellett
... főügynököt

keres nemkülönben főfelügyelőket
... szervezőket és üzlet szerzőket.

Állandó foglalkozás, biztos jó existen-
... czia. A szakmában nem jártas egyének
... mellé beoktatás céljából társasági
... tisztviselőre a központból kiküldetnek.
... Miután e megyének minden községé-
... ben helyi képviselők állítatnak, azok
... pályázatait szintén szívesen fogadjuk.

Ajánlatok:

„Biztosító-társaság 39 czim” alatt

Zelmanovits Zsigmond urhoz Dob-utca

52. szám

sürgösen Budapestre küldendő.

HAJNÖVESZTŐ,
 melynek jósága és kitűnő
 hasznossága az orvosok által
 1898-ik évben Stuttharthban
 érdemmel kitüntetve, mit ez-
 rekre menő hálás köszönet-
 nyilvánítással bizonyíthatom
 úgy egészség mint betegség-
 nél hasznos szer, hajkihul-
 lás ellen, a fejbőrt megtisz-
 títja és a haját megőrüsi
 úgy a hölgyeknél mint a fér-
 fiaknál. Ifjúnál korán sűrű
 bajusz képződik. Ezen kitűnő hasznos szer által
 elérhető eredményért felelősséget vállal

K. HOPPE
 Wien, I. Wiplingerstrasse 14.
 1 doboz ára 80 kr., postán küldve 90 kr.

Amerikai zsebórák
 Jótállással, hogy a nickel színét nem vál-
 toztatja, szerkezete pontosab és jobb mint
 a legdrágábbakké.
 Ára darabonként 3 forint
 Jótállás mellett, míg a készlet tart.
 Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.

Önberetváló készülék
 Fox, valódi solingeni gyártmány sok kiállítá-
 son kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás
 kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbeteg-
 ségtől megment. Tartós és pénzmeztakarító.
 Darabja 3 forint
 A penge *** csillagos aczélból és a többi
 részei alpaccából vannak.
 Egy külön penge hozzá 1 forint.
 Megrendelhető :
POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál
 BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.
 Gyűjtőknek 5 drb. után egy ingyen küldetik.

Speczialista
 sérvkötőkben

A Keleti-féle csász.
 és kir. szab. sérv-
 kötő orvosi tekinté-
 lyek véleménye sze-
 riut a legtökéletese-
 seb ezen nemből,
 nem csuszik, nem
 gyakorol kellemet-
 len nyomást és eltá-
 volítja ezélszerű
 szerkezeténél fogva
 az eddigi sérvkötők
 hiányát.
 A Keleti féle gum-
 mi-sérvkötő idomit-
 ható pellottával,
 szarvas bőrvédővel
 és biztonsági övvel.
 Cs. és kir. oszt-
 rák- magyar és
 belga kir. szaba-
 dalom.

Kitüntetve brüsszelben, aranyéremmel s
 diszokmányyal.

ÁRAK: egyoldalu 6 forint.
 kétoldalu 12 forint.

Gyáramban készülnek ezenkívül:
 műlábak, műkezdek, járó- és nyújtó-gépek,
 egyenestartók (Hessing-féle rendszer), ortho-
 pádiái fűzők, háskötők, göresérharisnyák és
 mindenféle gummiaárak urak, hölgyek részére.
 Megrendeléseket
 pontosan és discréten eszközöl:
KELETI J.
 cs. és királyi orvos
 sebészeti mű- és kötszergyáros
BUDAPESTEN. (Alapított 1878.)
 IV. ker. koronaherczeg utca 17. szám.
 Sebészeti műszergyár gázmotorerővel:
 IV. ker. Rostély-utca 15. sz.
 Nagy képes árjegyzék
 ingyen és bérmentve bárkinek küldetik.
 Nem megfelelő
 kötőszerek készséggel becséréltetnek.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10 százalék engedélyeztetik.
 Ezen hirdetés tulajdonosának a vételnél 10 százalék engedélyeztetik.

Előfizetési felhívás
 a
„Képes Családi Lapok“
 szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra,

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ olyan szellemben és irányban van szer-
 kesztve, hogy ifju és öreg külön együttvéve élvezettel olvashatja.
 A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ minden évben négy külön beköthető
 regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.
 A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ borítóka szellemes és szórakoztató cse-
 vegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul
 közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá“-ban.
 A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ előfizetési ára a „Hölgyek Lapja“ című
 divatlapval es a külön beköthető „Regénymelléklet“-tel együtt:
 Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . . . 3 frt — kr.
 Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ annak, a ki az előfizetési összeget és
 azokivül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi,
 elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.
 A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ mutatványszámokat ingyen és bérmentve
 küld mindazoknak, a kik ez iránt — levegélyszerűbben levelezőlapon — hozzá
 fordulnak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala
 Budapest, V., Vadász-utca 14, (Saját házában)

**MINDEN SORSJEGY
 MIND A 6 HUZASRA JÁTSZIK**

6 HUZÁS UJSÁGIRÓK SORSJÁTÉKA

6 HUZÁS UJSÁGIRÓK SORSJÁTÉKA

**ÉNYEREMÉNY
 100.000
 KORONA**

**5 a 20.000
 KORONA ST.B.T.B.**

**ANYEREMÉNYTÁRGYAKAT
 KIVÁNTATRA 20 ÉLVONASSAL
 KESZPENZBEN VISSZAVÁSA-
 ROLJA A VÁLLALAT.**

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

—9—
 Huzás már
A JÖVŐ HÓNAP 4-EN!
 Sorsjegyeket ajánl:
A BUDAPESTI UJSÁGIRÓK EGYESÜLETE.
SORSJÁTÉK KEZELŐSÉG
 Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 1.